1942 I

P. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 5 I 1942.
/poranny/

I

Dotyczące Polski.

SCHENECTADY po angielsku, 2 I, g.14,15.

Obserwator dyplomatyczny, który świeżo wrócił z Polski okupowanej przez Nazich, gdzie przebył dwa lata, zdał sprawę z panujących tam stosunków. Mówi on o sympatii okazywanej jeńcom rosyjskim, stwierdza, że sabotaży jest mało, lecz że w polskich fabrykach broni skutecznie jest uprawianą polityka słabego tempa pracy. Polscy robotnicy opuszczają pracę, uszkadzają narzędzia i nie tylko wstrzymują produkcję, lecz demoralizują też robotników niemieckich. W jednej fabryce błędy w planach wstrzymały czynność instalacji przez przeszło rok.

Polacy tak są pewni zwycięstwa, że popełniają mało czynów gwałtu przeciw Nazim lub ich własności. Polacy wyczekują spsobnej chwili skupiając się na potężnej akcji podziemnej o charakterze spokojnym i zdyscyplinowanym. Organizacja ta wydaje ponad 12 różnych czasopism, zawierających wyciągi z audycyj BBC, audycyj polskich, oraz szczegóły produkcji zbrojeniowej Stanów. Jednym z punktów zbornych tej organizacji jest dosłownie pod ziemią w warszawskich kanałach ściekowych. Wśród przywódców organizacji znajdują się wojskowi polscy, mieszkający w Warszawie pod przybranymi nazwiskami. Młodzi chłopcy ćwiczą się w walkach ulicznych, w użyciu broni palnej i akcji wojskowej. Tajne stacje krótkofalowe utrzymują łączność Warszawy z emigracyjnym rządem polskim.

Wiadomo, że kurierzy z Londynu lądowali bezpiecznie na spadochronach w okupowanej Polsce.

Polacy są tak pewni wyzwolenia, że opracowali spis agentów Nazi, którzy w odpowiednim momencie mają być straceni.

Gdy ranni Rosjanie przybywają do Warszawy, odmawiają oni opieki lekarzy i pielęgniarek niemieckich i proszą o polskich. Jeden z rannych opowiadał, że Niemcy obdarli całą grupę z mundurów , by Polacy myśleli, że armia rosyjska ubrana jest w łachmany. Rannych Rosjan przewozi się na zachód w starych Junkersach. Dyplomata widział całe grupy po 70 lub 80 samolotów, przylatujące nad Warszawą codziennie między 5-tą a 6-tą popoł.

Dyplomata chwali kobiety warszawskie, które wzięły czynny udział w kampanii Zwycięstwa /V/. Wiedział on o 2 kobietach zabitych za ostrzeżenie mężczyzn, by się schronili. Kobiety z polskich wyższych sfer uczą potajemnie francuskiego i angielskiego.

MOSKWA po polsku, 3 I, g.16,15.

31 grudnia 1941 podpisana została umowa polsko-sowiecka w sprawie pożyczki 100 milionów rubli /pełny, znany tekst komunikatu/.

Uwaga: Wiadomość o pożyczce podana była również po rosyjsku i w innych językach przez Moskwę, a także po angielsku, francusku i polsku przez wszystkie ważniejsze rozgłośnie amerykańskie.

MOSKWA po rosyjsku, 3 I, g.21,00.

Ostatnie przemówienie gen. Sikorskiego daje wyraz uczuciom nie tylko Polaków, ale wszystkich wogóle ludów ujarzmionej Europy.

FRIESLAND po angielsku, 3 I, g.18,00.

Łopaty i młoty rozpoczęły już pracę odbudowy nowej prowincji niemieckiej, stanowiącej część Prus Wschodnich. Dziś omówimy budowę wzorowego miasta, którego plany nie są przypadkowe, /następują szczegóły/.

RZYM po włosku, 3 I, g.13,00.

Przed opuszczeniem Bardii wojska państw Osi przeprowadziły wspaniały kontratak, w czasie którego wzięto wielu jeńców południowo-afrykańskich oraz polskich.

MOSKWA po polsku, 3 I, g.20,15.
Prasa sowiecka omawia sukcesy na froncie, deklarację waszyngtońską i udzielenie przez rząd sowiecki pożyczki rządowi polskiemu.

MOSKWA po rosyjsku, 2 I, g.2,00.
Listy otrzymywane przez żołnierzy niemieckich są coraz bardziej alarmistyczne. Kapral Wolfgang Heine pisze z Warszawy do swego brata Franza na froncie: "W mieście szaleje epidemia tyfusu.

KAIR po polsku, 2 I, g.17,00.
Komunikat głównej kwatery w Kairze donosi, że w ataku na Bardię brała udział artyleria polska.
Opis brawurowego ataku oddziałów polskich na umocnione pozycje nieprzyjacielskie pod Gazalą.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE, 4 I /New York NBC i CBS oraz Schenectady po angielsku i Cincinnati po francusku/.
Cała prasa amerykańska omawia obszernie doniosłość deklaracji waszyngtońskiej oraz nominację Wawella. NYT stwierdza, że gdyby przed wojną istniał taki blok państw, jaki powstał obecnie, to nikt na świecie nie ośmieliłby się porwać na żadne z państw należące do bloku. Nominacja Wawella jest zdaniem NYT poważnym krokiem w kierunku należytej organizacji działań wojennych, która winna być oparta na centralnej strategii; pismo uważa nominację tę za wypadek znacznie ważniejszy niż utrata Manili, choć to ostatnie wydarzenie jest dotkliwym ciosem. Jeden z wybitnych komentatorów przypomina, iż Wawell powiedział w swoim czasie, iż dla wygrania wojny potrzebny będzie amerykański korpus ekspedycyjny: obecnie staje on na czele tego korpusu.
N. Y. Herald Tribune podkreśla, że w przeciwieństwie do sojuszu zawartego w Berlinie, który ma charakter przymusowy, - sojusz, jaki powstał w Waszyngtonie jest dobrowolnym i stanowi siłę, jakiej nie było dotąd w dziejach. Dziennik wyraża przekonanie, że braterstwo broni zamieni się później w braterstwo pokoju.
N. H. Herald Tribune podkreśla, że nową japońską ofensywę generalną przeciw armiom chińskim Chińczyny przyjęli nie tylko ze spokojem, ale i z zadowoleniem, gdyż musi ona doprowadzić do odciążenia na południowym Pacyfiku.
Jeden z ekspertów wojennych jest zdania, że Filipiny są idealnym terenem dla organizowania walk partyzanckich, zaś Mac Arthur dobrze to potrafi, gdyż sam prowadził akcję przeciw partyzantom.
Prasa japońska ogłasza liczne ostrzeżenia Sowietów, by nie dały się wplątać w akcję przeciw Japonii i wyraża nadzieję, że Rosja ściślej niż dotąd będzie przestrzegać Paktu Neutralności. Amb. japoński w Kujbyszewie rozwijał ostatnio ożywioną działalność dla odnowienia traktatu o rybołóstwie.

ANKARA po turecku, 3 I, g.19,15.
Zajęcie Manili jest poważnym wydarzeniem. Lecz najważniejszym wypadkiem dnia jest podpisanie przez Litwinowa Paktu Waszyngtońskiego, dzięki czemu Rosja może być poniekąd uważaną za w stanie wojny z Japonią.

WATYKAN po hiszpańsku, 3 I, g.20,00.
Było wiele komentarzy noworocznej mowy Papieża i wszystkie zgodnie stwierdzają, że Jego Świątobliwość jest ponad wszelkie różnice polityczne, lecz jest jedyną osobą na świecie, która może dziś udzielać rad, których świat tak bardzo potrzebuje.

RZYM po włosku, 3 I, g.16,00.
Ogłoszony z wielkim hałasem Pakt Waszyngtoński jest znakomitym dowodem oporu, jaki spotykają Churchill i Roosevelt w swym planie utworzenia bloku państw przeciw państwom Osi. Mimo wszelkich wysiłków nie zdołali oni wciągnąć żadnej z wielkich republik Ameryki Południowej.

KALUNDBORG po duńsku, 3 I, g.17,35.
Szef departamentu prasy na Wilhelmstrasse dr Schmidt oświadczył, iż jeszcze go nie upoważniono do wypowiedzenia się w sprawiedeklaracji waszyngtońskiej. Wynika stąd, że należy oczekiwać zajęcia przez Niemcy stanowiska.

STAVANGER po niemiecku, 3 I, g.6,30.
Nowa patetyczna deklaracja, ogłoszona w Waszyngtonie, zostanie przez świat przyjęta z pogardliwym uśmiechem.

LUXEMBURG po niemiecku, 3 I, g.10,30.
Chłopstwo żołnierskie /Wehrbauerntum/ zawsze wydobywało miecz dla obrony swej ziemi. Dziś znów chłop niemiecki na wschodzie walczyć będzie, jeżeli ziemia jego zostanie zaatakowana.

III

Ogólne.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 3 I, g.14,30.
Żołnierz otrzymał list od żony, która pisze, że pragnęłaby bardzo być przy nim, gdy będzie czytać jej list. Lecz żołnierz mówi sam do siebie: "Nie, znacznie lepiej, że jesteś tam gdzie jesteś. Tu nie ma miejsca dla ciebie. Tylko żołnierz może znieść takie życie." Poczta polowa nie dochodzi regularnie, lecz żołnierze zawsze w końcu otrzymują listy.

BERLIN po niemiecku, 3 I, g.17,30.
Żołnierz świeżo przybyły z frontu mówi nam, że pod Leningradem przebywał on w temperaturze 30 - 40stopni mrozu. Najważniejszą rzeczą jest mieć ciepłą bieliznę, grube skarpetki i coś dla ochrony głowy. Żołnierze starają się trzymać się tuż jeden przy drugim, by się wzajemnie ogrzewać. Spytany, czy otrzymują alkohol lub gorące napoje, żołnierz zauważył, że wyraz "gorący" stał się zupełnie nieznany. Napoje są ciepłe, gdy opuszczają kuchnię, lecz na front dochodzą zamarznięte. Jeżeli jest ogień w piecu, żołnierze roztapiają zamrożone napoje. Na ogół jednak jest trudno o opał, gdyż drzewa są zamarznięte na kamień. Żołnierze marzą o skrzynkach drewnianych z domu, lub gazetach, które pozwoliłyby na uzyskanie trochę ciepła. Na razie mimo wszystko mogą się oni jeszcze dobrze poruszać i walczyć. Główną atrakcją na Wilię była baryłka piwa zupełnie zamarzłego. Każdy starał się roztopić swój "kawałek".

CALAIS po angielsku, 3 I, g.17,06.
Reportaż z kwater zimowych. Żołnierze niemieccy urządzili się wygodnie na zimę. W jednej z chatek rosyjskich 3 żołnierzy śpiewa. W innej jeden czyta Hamleta, drugi powieść detektywną, trzeci zaś gazety z domu. Obok urządzono pralnię, a w sąsiedztwie rosła uśmiechnięta Rosjanka rozdaje żołnierzom herbatę i ciastka.

FRANKFURT po niemiecku, 3 I, g.19,00.
Na rozkaz Führera Leibstandarte SS Adolf Hitler zostają rozszerzone. Przyjmuje się ochotników.

CALAIS po angielsku, 3 I, g.18,30.
Dziennik Yomiuri donosi, że wszystkie niemal wysiłki brytyjskie zniszczenia kopalń nafty na Borneo nie powiodły się. W rejonie Miri wznowiono pracę.

LILLE po francusku, 3 I, g.18,30.
W ciągu 3 tygodni do Brukselli nadeszło 346 kg. ryb. Odtąd ryby będą racjonowane.

KRAKÓW po polsku, 2 I, g.17,05.
Nie ulega wątpliwości, że kto pomaga czerwonej armii - pomaga zbolszewizowaniu Europy. Kto wierzy, że po wojnie Rosja się zmieni, jest albo głupi , albo złośliwy, albo ślepy.
Dzień wypowiedzenia wojny przez Japonię będzie tam uroczyście obchodzony co miesiąc.

PRAGA po czesku, 3 I, g.9,00.

Polska [illegible] ogłasza teksty depesz wymienionych między Hitlerem a Hachą /Uwaga: nie zostały podane przez radio/ i omawiając noworoczną proklamację Hitlera podkreśla, że Hitler z całą szczerością i przekonaniem o końcowym zwycięstwie podniósł wielkie trudności oczekujące w nadchodzącym roku Niemcy i ich przymierzeńców.

W listopadzie odbyły się zapewne rozmowy między sztabami niemiecki, włoskim i japońskim, podczas których omówiono działania przeciw wspólnym wrogom. Jasnem jest, że rozmowy te miały wpływ na operacje niemieckie na wschodzie i w Afryce Północnej.

LAHTI po rosyjsku, 2 I, g.17,25.

Rok temu Izwiestia chwaliły się wielkimi osiągnięciami w dziedzinie militarno-politycznej. Dziś z tych przechwałek nic nie zostało, a Sowiety straciły niemal połowę swych posiadłości europejskich.

BUKARESZT po ukraińsku, 3 I, g.20,00.

Wewnętrzne położenie w ZSSR zmusza Stalina do akcji ofensywnej na froncie. Nie licząc się ze stratami w ludziach Stalin rzuca setki tysięcy by osiągnąć jakiś lokalny sukces dla podniesienia nastrojów, które są coraz gorsze.

RZYM po rosyjsku, 2 I, g.16,00.

Konferencje Edena w Moskwie są dalszymi zabiegami Anglików, mającymi na celu wydanie całej Europy na pastwę bolszewizmu. Sowiety podają się sam za kraj demokratyczny. Lecz wiedzą co sądzić o demokracji sowieckiej masy ludności polskiej, litewskiej, łotewskiej i estońskiej.

LYONS po francusku, 3 I, g.7,30.

Rumuńskie władze wojskowe zarządziły, by wszyscy Rumuni w wieku od 2[illegible] do 52 lat w ciągu 5 dni wyjaśnili swój stosunek do służby wojskowej.

MOSKWA po polsku, 2 I, g.10,15.

Prawda: Nowy Rok zapowiada się dobrze i obchodzony był w nastroju entuzjastycznym. Cały naród ślubował, że walczyć będzie do ostatecznego zwycięstwa pod kierunkiem genialnego wodza i przyjaciela ludu Stalina. Ze wszystkich zakątków kraju nadchodzą depesze z zapewnieniem jaknajbardziej wydatnej pracy. W tym roku, który powinien nam przynieść zwycięstwo, nie może mieć miejsca żadne niewykonanie planu.

MOSKWA po rosyjsku.

2 I, g.15,15. Artykuł Jarosławskiego: W ciągu 24 lat rządów sowieckich w Rosji wytworzył się nowy typ inteligencji. Rolę jej w obecnej wojnie możnaby określić jako "służbę dla ludu".

2 I, g.21,00. Bohaterska Moskwa radośnie witała Nowy Rok w całkowitym przekonaniu o ostatecznym zwycięstwie nad wrogiem, który cofa się coraz bardziej na zachód od wielkiej stolicy.

2 I, g.16,25. Armia czerwona nie tylko wstrzymała napór niemiecki, lecz przeszła do kontrofensywy. Armia niemiecka przestała być armią zwycięską, musi się cofać i bronić. Jest to początek największej klęski, jaką w historii nowoczesnej poniosła najpotężniejsza w świecie niemiecka machina wojenna. Niemcy próbują teraz zorganizować swe tyły, lecz wojska czerwone na to nie pozwolą.

3 I, g.8,00. Prawda: bestie hitlerowskie, które wszędzie dopuszczają się niesłychanych okrucieństw, muszą być wytępione bezlitośnie.

3 I, g.17,00. W szkołach Rostowa 2 stycznia zaczął się rok szkolny.

3 I, g.18,10. Propaganda bolszewicka jest potężną bronią przy skupianiu zasobów ludu sowieckiego dla ostatecznego zniszczenia czarnofaszyzmu.

"RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI" po polsku, 3 I, g.19,00.

Essener Nationalzg. stwierdza, że trudności transportowe dają się we znaki najbardziej miastom niemieckim, do których dowożone są tylko niewielkie ilości żywności.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE

Depeszo.

Stany wyprodukowały w r.1941 440 specjalnych statków dla ścigania łodzi podwodnych. Inżynier, który projektował plany analogicznych statków w 1917 powołany został ponownie do pracy w tej dziedzinie.- Od przyszłego tygodnia wszelkie nowe samochody w Stanach będą racjonowane.- Jeden z korespondentów amerykańskich w Kujbyszewie zdumiony jest sprawnym funkcjonowaniem kolei Moskwa-Kujbyszew.

Korespondenci.

G. Hoster, Waszyngton. Rosja może obecnie prowadzić rozmaicie swą politykę wobec Japonii, nie ulega jednak wątpliwości, że w końcu na Japonię uderzy. Rosja nigdy nie zapomni uderzenia japońskiego w 1904 i nie może opuścić Chin. Litwinow nie przebywa w Waszyngtonie dla rozmów o Libii.- C. Collingwood, Londyn. Krążą pogłoski, że Cripps wraca do Anglii i może obejmie jakąś bardzo wysoką funkcję.